

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se olagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 26. avgusta.

Krečani obrnili so pozornost Evrope poslednji čas zopet na orijent. Gibanje krečanskih kristijanov je vzbudilo strah diplomatov, da utegne priti do velikih orijentskih zmešnjav, to tem prej, ker je javna tajnost, da Krečane šunta Grška, da naj se upirajo, ker bi rada, da bi se ta otok njej pridružil.

Gibanje na tem otoku, ki uživa precejšnje samoupravo, je pa že bilo zares nevarno. Začelo se je s tem, da sta se v parlamentu začeli prepirati konservativna in liberalna stranka mej seboj, a kmalu se je premenilo v borbo mej Turki in kristijani. V več krajih je že tekla kri. Turki so se morali umakniti pred kristijani v utrjena mesta, od koder pa skušajo napadati kristijane in jih po svoji navadi pobijati.

Prišlo bi bilo gotovo do večjih bojov, da je Grška imela toliko poguma, kakor sta ga imeli leta 1876. Srbija in Črnagora, ki sta začeli boj za zatirano kristijansko rajo. Ali sedanji Grki se boje resnega boja, če tudi se ponašajo, da so potomci hrabrih starih Grkov. Ob zadnji veliki orijentski vojni so se oboroževali in za boj pripravljali, a vendar ostali mirni, dokler se je sklenil šansteffanski mir. Proti zjedinenju obeh Bolgarij so tudi protestovali, zbrali vojakov na meji, mnogo kričali a nazadnje, ko so videli, da Evropa ne posluša njih kričanja, se zopet pomirili.

Grki se nadejajo le na evropsko diplomacijo zlasti na Francijo, Anglijo, Nemčijo in Rusijo. Ko se je angleški ministerski predsednik malo nepredvidno izrazil govoreč o irskem vprašanju, da bi avtonomija Irsko ravno tako polagoma odtrgala od Anglije, kakor se bode avtonomna Kreta prej ali slej odločila od Turčije in pridružila Grške, so v Atenah že mislili, da je Anglija pripravljena že poslati vojne ladije svoje, da pomorejo Grkom do uresničenja njihovih želja. Posebno je pa Grkom še to vzbudilo velike nade, da prestolonaslednik vzame prusko princesinjo za soprogo. Mislili so že, da bode Nemčija porabila ves svoj upliv, da Grkom pripomore do obnovenja nekdanje bizantinske države.

Atenska vlada je zatorej spraviti krečansko vprašanje v diplomatsko razpravljanje. Poslala je na vse velevlasti noto, v katerej jih na to zadevo

opozarja in že preti, da se bode sicer sama utaknila vmes. Diplomati, ki dobro vedo, da hrabrost ni lastnost Grkov, so pa na noto kaj bladno odgovorili. Srednjeevropske države in Anglija ji naravnost povedo, da se nema mešati v notranje krečanske zadeve. Odgovora Francije in Rusije sta bila za Grke nekoliko v obliki povoljnega, a vendar se je iz njih dalo posneti, da tudi tema dvema državam razpor na Kreti ne posebno po godu.

Ko bi bili gospodje v Atenah malo bolje premislili evropski položaj, bi bili že poprej morali vedeti, da od diplomacije nemajo posebne naklonjenosti pričakovati. Anglija bi sama rada prisvojila si Kreto kakor si je ciprski otok, in gotovo ne bode pomagala Grkom, da si ga prilaste. Če je Salissbury govoril, da se ta otok kdaj pridruži Grške, je to storil le zaradi tega, ker se mu je zdelo umestno prikriti prave angleške namere. Francija ima pa tudi preveč notranjih skrbi, da bi se mogla še brigati za Grke. Sicer so se pa v Parizu simpatije do Grkov ohladile, odkar se je zvedelo, da grški prestolonaslednik postane svak nemškega cesarja. Rusiji so pa Bolgari premalo hvaležni za kri, ki so jo prelili vojaki njeni na Balkanu za njih osvobodjenje, da bi imela veselje potegovati meč iz nožnic za osvobodjenje Krete. Rusija bode pred vsem gledala, da varuje koristi svoje.

Avstrija, Italija in Nemčija pa nikdar neso posebno se zanimale za orijentske kristijane, posebno Bismarck je že večkrat javno se izrazil, da mu za orijent ni dosti mar. Te velevlasti le to na gledajo, da orijentskih dežel ne dobi Rusija, ali da si sploh Rusija preveč ondu svojega uliva ne utrdi. Po godu jim je pa, da ima orijentske države Turčija. Vedo pa tudi dobro, da bi, če se začne potegovati za Grke, se razširilo gibanje po vsem orijentu. Make-donci in prebivalci Stare Srbije bi se jeli puntati. Bolgarija in Srbija bi posegli v boj in nazadnje bi prišlo še do velike evropske vojne, katere pa nikdo ne želi. Zaradi tega je čisto naravno, da je diplomatska nota grška ostala brez uspeha.

Kakor se sedaj kaže, se bodo razmere na Kreti kmalu mirno poravnale. Novi generalni guverner jako taktčno postopa in ima tudi že dovolj vojaške sile na razpolaganje, da Turke in kristijane

drži v strahu. Začela so se pogajanja s kristijani, ki se bodo pa najbrž končala s tem, da se avtonomija Krete zopet nekoliko razširi in zavladal bode zopet mir. Jedino v slučaju, če bi Turki jeli mesariti kristijane v velikih množinah in bi se pokazalo, da Šakir paša nema dovolj moči, da bi to zabil, bi bila Evropa moralno prisiljena na krečanske razmere bolj obrniti svojo pozornost.

Grki pa bodo lahko iz tega, kako se je ta zadeva razvila, posneli nauk, da se na diplomacijo ne smejo zanašati. Ko bi ne bili vselej čakali, da jim diplomati dajo kak kos, temveč, kadar se je jelo gibati slovansko prebivalstvo na Balkanu, prihiteli Slovanom na pomoč, bi gotovo že bili dobili Kreto in še kak drug kos turške zemlje. Ker so pa iz sovraštva do slovanstva mirovali in še vedno delovali proti Slovanom, so pa prazni odšli. Čas bi bil, da bi tudi v Atenah spoznali, da le v zvezi z drugimi balkanskimi narodi morejo kaj doseči in opustili misel, da so sami poklicani kedaj gospodovati v orijentu, k čemur jim ima pomagati Evropa. Bojimo se, da do tega spoznanja še neso prišli.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. avgusta.

**Državni zbor** snide se letos še le v decembru, torej bode imel le malo časa za zborovanje. Ker se mu bode baviti z novim kazenskim zakonom, ne bode imel časa baviti se še s šolskim vprašanjem. Nam se dozdeva, da bode vlada skušala šolsko vprašanje zavleči do novih volitev, da bodo tedaj volilci izrekli svoje mnenje glede verske šole. Priznati se mora, da vlada modro ravna, pri tako važnej zadevi je treba vedeti mnenje narodo. Če se pri bodočih volitvah ne dobi večine za versko šolo, bode to le dokaz, da je volilci tako ne žele, kakor trdijo klerikalci.

Nemški **konservativni vodje** so v veliki zadregi. Preveč so obetali svojim volilcem in preveč mahali po sedanji brezverski šoli. Sedaj ko so se pa preverili, da vlada ne mara podpirati njihovih pretiranih teženj, bi pa že radi, da bi volilci njih obljube pozabili, pa ne morejo se znebiti duhov, katere so klicali. Skrajnejši elementi začeli so jim očitati neodločnost in tako podkopavati zaupanje pri narodu. Posebno na Predarliskem sta še

## LISTEK

### Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XIV.

(Dalje.)

Od pogreba Adamčevega bil je Ouřada že dvakrat v gradu in mušketer prinesel je zadnjič novico v Okrouhlinu, da se bode hudo, jako hudo godilo vojakom za to, ker neso ravnali po volji Jiřiškega sodnika. Morali bodo baje vsak najmanj desetkrat dirjati skozi šibe in kdo ve, če ne bodo desetnika tudi ustrelili!

Mušketir postavil se je sredi krčme, ozrl se na okrog po mizah, udaril s pestjo po mizi in vskliknil:

„Vrvar dodal nam je tri prav nove vrvi. — Potem naročil je gospod predstojnik posekati tri borovce. Že jih imajo tesarji v rokah! — Stara vešala za gradom so popolnoma razrušena!“

Mušketir pil je na to novico velik dušek.

„In čemu bodo vrvi in čemu borovci?“  
„Vrvi za vratove in borovci za vešala!“  
„In za čegave vratove, in za koga bodo vešala?“

„Vse za Podlesce!“  
„To imaš za svojo novico, ti gospodski lopov!“  
Mušketer se je opotekel, a sreča zanj, da se je ujel za vogel hrastove, zeleno pobarvane mize.  
„To imaš za Podlesce, suhi želodec!“  
Mušketerju zabliskalo se je drugič pred očmi. Po krčmi razlegel se je oglušujoč smeh.  
„Dobro, boter Rozhoda! — Izborni!“  
„Pazite, mušketer! — Po Podleških pesteh otečejo lica za cel teden!“

„Hujše je, kakor če dvajset bučel najedenkrat upične!“

„Jaz sem ga samo pobožal, tovariši! — Kaj pa, ako bi zamahnil! Ne bilo bi več duše v njem!“  
Mušketer zgubil se je iz krčme kakor dim.

\* \* \*

Isti dan sedel je v gradu gospod direktor nad razloženimi listinami globoko zatopljen v obseg popirjev.

Dve voščenci v srebrnih svečnikih osvetljevali

sta jasno pečata na dveh listinah prišedših naravnost iz osrednje pisarne knežje na Dunaji.

Gospodu direktorju poigraval je pri tem okrog ust škodoljuben, poreden nasmeh.

Naglo prijel je za zvonec, ki se je lesketal kakor zrcalo na njegovi desnici in močno pozvonil.

„Poklič! gospoda justicijarja!“ zakričal je niti obrnivši se k dverim, ko so se bile odprle in se je na pragu prikazal sluga.

Bili sta imenitni listini, da ju je gospod direktor še tisti večer gledal. Pripeljal se je ž njimi sosenben sél. Imel je konja vsega penastega. Tudi ni bilo čudo v taki množini snega!

Gospod justicijar ni zamudil ne jedne minute.

„Imamo že tu! — Misli sem, da iz tega ne bo ničesar. In vender! — Ka pravite temu? — In tu dopis od gubernija! — Vse, kakor smo hoteli!“

„Saj je trpelo dolg mesec!“ dejal je gospod justicijar jemaje v roko listino za listino in preletuje vrstice z bistrim očesom.

„Tem bolje! — Bo vsaj lep dar za praznike!“

Gospod justicijar sedel je nasproti gospoda direktorja in v delalni sobi „milostljivega gospoda“ svetila je luč še ob najdaljši uri.

(Dalje prih.)



dva moža postavila za nalogo, da podkopljeta veljavo konservativnih vodij Poslanec Thurnher in urednik Florencourt močno agitujeta proti zmernejšem konservativcem, češ, da jim ni za stvar, temveč le volilce vodijo za nos. Njijino agitovanje ni brez uspeha. Če konservativci do prihodnjih državno-zborskih volitev v šolskem vprašanju ničesar ne dosežejo, bode marsikateri propal pri novih volitvah. Zaradi tega bodo pa prisiljeni vse svoje moči zastaviti za versko šolo.

V **Galiciji** so zadnji čas več oseb zaprli zaradi socialističnega rovanja, mej drugimi skoro vse uredniško osebe časopisa „Kurier Lwowski“ in nekega rusinskega svečenika. Mi ne vemo, kaj je dalo oblastvom povod, da so zasledovala socialna rovanja, le toliko je gotovo, da so omenjeni list in zaprte osebe ob zadnjih volitvah posebno delali proti kandidatom plemenitaške stranke in se jim je posrečilo spraviti nekaj liberalnejših elementov v zbor.

### Vnanje države.

„Independance Belge“ je izvedela, da sta se Avstrija in Nemčija sporazumeli, da bodeta papežu priporočali nastopno rešitev **rimskega vprašanja**: Italija dala naj bi papežu jedno vojno ladijo, ki bi bila potem pod papeževim poveljstvom in nosila papežovo zastavo. Njena permanentna postaja bi bila v Civitavecchii. Poleg tega imel bi papež vedno pravico zahtevati jeden vlak za svojo osebno porabo. Ta vlak bi imel papežovo zastavo, kadar bi papeža vozil in bi povsod užival pravice eksteritorijalitete. Tako bi papež lahko odpotoval v inozemstvo, ne da bi moral stopiti na zemljo italijanske kraljestva. Mi te kombinacije ne verjamemo in bi tudi v Vatikanu s tako rešitvijo rimskega vprašanja ne bili zadovoljni.

**Turški** sultan je baje odklonil zahteve krečanske komisije. Tako se poroča iz Aten „Standardu“. Položaj je zaradi tega vedno bolj zamotan, turške čete zasele so ugodne postojanke, da bodo mogle zatreti vsak ustanek. Seveda to izvestje ni posebno zanesljivo, ker prihaja iz Aten, kjer jako žele, da bi se red na Kreti ne napravil. Pogajanja mej Krečani in Turčijo najbrž še ne bodo tako hitro končana, vsaj hitrost ni lastnost turških državnikov.

Jedva se je začelo volilno gibanje na **Fran-coskem**, že se kaže razpor mej republikani. Bivši minister Goblet je že objavil oklic, v katerem priporoča volilcem, da naj volijo samo take moze, ki so za revizijo ustavo. Goblet je seveda za revizijo ustave le v republičanskem zmislu, kakor je že bil predložil Foquet, a vendar utegne baš njegov oklic koristiti Boulangerju in monarhistom, ki tudi s podobnim programom stopijo v volilni boj. Kakor se kaže, se bode volilni boj sukal okrog vprašanja, ali naj se premeni ustava ali ne, ker je tudi Boulangerju in monarhistom ugodnejše, da še skrivajo svoje prave namene za to vprašanje. — Bivši vojni minister Thibaudin je že v 11 Pariškem arrondissementu nastopil kot boulangistični kandidat proti Brissonu. Leon Say kandiduje za zbornico, če tudi je senator. Če dobe zmerni republikani večino, bode Say predsednik zbornice.

Potovanje **nemškega** cesarja v **Anglijo** je imelo to posledico, da sta se cesar in angleška kraljica popolnoma sprijaznila. Cesar je na željo kraljice Viktorje razveljavil določbo zakona kraljeve rodbine pruske, da mora cesarica Friderik bivati v Nemčiji. Soproga pokojnega cesarja bode sedaj bivala, kjer bode hotela, a je vendar obljubila, da hoče slednje leto bivati nekaj mesecev v Nemčiji. Izročili so jej tudi vse papirje njenega pokojnega soproga.

## Dopisi.

**Iz Starega Trga** na Notranjskem 21. avgusta. (Društvo radovoljnih gasilcev.) Pisoč o društvu radovoljnih gasilcev spregovoriti mi je najprvo o imenu samem. Povsod na Slovenskem, kjer imajo taka društva, nazivljajo jih navadno „požarne brambe“. Unesrečen ta prevod nemškega „Feuerwehr“ se je žal tako že ukoreninil, da se niti ranjkemu Levstiku pisočemu nekaj proti tej spaki ni posrečilo odpraviti je iz slovenskega jezika. In vendar sem prepričan, da bi se ta hiba takoj popravila, ko bi si le vsi gasilci v svesti bili, da rabijo slabo besedo. Nikakor si ne domišljam, da bi utegnile te vrstice mahoma uničiti vse „brambe“; opozoril bi le rad merodajne kroge na to nedostanost in vspodbudil jih, da nadomesté nepravno besedo z lepim, čisto slovenskim izrazom. Ni mi potreba še praviti, da je popolnoma krivo, ako se za vsak nov pojem zatekamo k Nemcem in njihove, često jednostranske izraze — po besedah predstavljamo. Veščaku je znano, da si je treba vsak nov pojem najprvo dobro predočiti, potem pa mu dati ime iz slovenskega duha vzeto ne gledé na prvotno nemško obliko. In tako je s „požarno brambo“. Beseda „bramba“ sama zelo diši po znanih nestvorih Koseskega. Pa ko bi tudi beseda dobra bila, nikakor ne zadostuje pojmu. Saj ne branite po-

žara — ker sicer bi morali vedno paziti, da bi se kje ne vnelo — pač pa gasite, kadar nastane požar. Člani takega društva so torej gasilci, ne pa brambovci. Da drugo primeri povem, kam vas privedó gole prestave: Nemški „Jäger“ predstavljamo navadno z besedo „lovci“. A ti vojaki ničesar ne lové, pač pa morajo bolje od družih znati streljati. In baš zaradi tega je jedino prava beseda zanje „strelci“, kakor jih tudi Rusi imenujejo, ne pa „lovci“. Naj mi nihče ne ugovarja, da so to malenkosti. Čim pazlivejši bomo tudi pri takih „malenkostih“, tem čistejši jezik si bomo ohranili. Jezik čistiti peg pa je dolžnost vsakega rodoljuba. — Čast našemu društvu, da je — mislim — prvo na Slovenskem takoj opustilo prejšnje ime, ko se mu je stvar raztolmačila. Saj treba ljudem samo povedati, volje so itak dobre. Posnemajte nas, vi gasilci po družih krajih, in imenujte se povsodi „društva radovoljnih ali vsaj prostovoljnih gasilcev“, ako že komu Levstikova beseda „radovoljen“ ne ugaja, ali pa kratko „gasilna društva“. Zakaj bi ne napredovali tudi v tem oziru?

Naše društva radovoljnih gasilcev je staro komaj leto dnij, a stoji že na tako trdnih tleh, da smelo zre v bodočnost. Zahvaljevati se ima v prvi vrsti izgleadni požrtvovalnosti nekotih mož in pa naklonjenosti gospode — posvetne in duhovniške. Šteje blizu 80 članov. Trikrat v teku leta pokazalo je že, kaj premore o požaru izvežban gasilec. Vsa-kokrat bi! je siloviti ogenj kmalu lokalizovan in ubogi vaščani rešeni velike nesreče. Res še nemamo gasilnega orodja na izobilje, a živo zanimanje in pa dejansko podpiranje, ki ga društvo uživa, sta nam porok, da kmalu dospemo tija, kamor hrepenimo. — Da je društveno upravnistvo in poveljstvo čisto slovensko, tega mi še poudarjati ni treba. Res se često prigodi, da se baš pod krilom gasilnih društev skriva sramežljivo nemškutarenje. Saj smo celo iz Kranja dobili za desetletnico ondašnjih gasilcev povabilo z nemškim tekstom na prvi, slovenskim na drugi strani. Pri nas Notranjcih se tega ni bati. Može, ki so pred kratkim volili dr. Vošnjaka in Kavčiča, isti može imajo tudi vodstvo gasilnega društva v rokah.

Disciplina je povsem dovoljna, vendar pa bi si jo jaz še bolj strogo želel. Zlasti oni člani, ki neso bili še vojaki, naj bi zmatrali vaje bolj resnim in pa nepogojno uklanjali se vsakemu, še tako strogemu ukazu načelnikovemu, kakor to zahtevata pravilnik in službovnik. Katera mlada, neizkušena gospodica naj si to prav dobro zapomni, to vesta sama najbolje. Društvo ima resen namen in ni samo gizdaviti se v lični opravi. Resnega namena društvo pa mora zahtevati nepogojno pokorščino onemu, ki je izbran bil načelnikom. — Ako omenjam tu še neko nedostanost, naj si mi to ne ušteva v zlo; kajti vodi me najblažja misel. Na umu imam namreč sosedne Ložane. Mržnja, katero goje meščani proti občanom Starotrškim se gotovo ne bo nikdar umaknila ljubezni, ki naj bi vladala mej bližnjimi sosedi. Je li opravičena ali ne v vseh drugih zadevah, to preiskati ni moja naloga. Pač pa smelo trdim, da bi se pri tako dobrodejnem društvu, kakor je gasilno, vse nasprotstvo moralo pozabiti. Pustite, vi Ložani, vsaj v tej stvari svoje strankarstvo ter pristopite polnim številom k našemu društvu, ker Vam lastnega ustanavljati ne kaže. Pa to brez zamere!

Društvo gasilcev pa se ni samo dobro obneslo izvršujoč pravi svoj namen, gasiti ognjeno silo; zastopalo je tudi pri drugih priložnostih jako častno svoje mesto. Navesti hočem samo to, kar se je zgodilo v komaj preteklem času. Na Levstikovo slavnost v Velike Lašče šlo je bilo 32 članov s krasno zastavo, darilom ljubeznivih dam Poročevalec „Slovenskega Naroda“ se je pač zmotiti moral, ko je pisal, da sta društvo zastopala samo dva člana. Istotako se je slavnostni odbor napačno zahvalil gasilcem Ložkim, katerih do sedaj še sploh ni, mesto Starotrškim.

Za rojstveni dan nj. svetlosti kneza Schönburga Waldenburga, našemu društvu velikega dobrotnika, napravili so gasilci krasno bakljado z godbo in jako ubranim — se ve — slovenskim petjem. Dvanajst izvežbanih grl pelo je: „Slovenec sem, Jadransko morje, Mrak, Uboj“. Po bakljadi uživali smo znano knežjo gostoljubnost; rajali in peli do pozne noči. Knez pridobil si je že davno srca vseh našincev z izredno prijaznostjo in naklonjenostjo svojo. Žal, da ni avstrijski državljani! V velikem posestvu utegnil bi biti zaščitnik Slovencev.

Veliko slavnost pa so priredili gasilci 18. t. m. na rojstveni dan Nj. velečanstva presvetlega cesarja. Dopoldne je bila slovesna sv. maša, pri kateri so stregli razven domačih gg. kapelanov še štirji teologi. Popoldne pa je bila ljudska veselica na Nadleškem hribu s tombolo, godbo, plesom in petjem. A na večer se je užgal velikansk kres. Kraj veselici je bil jako srečno izbran in prav okusno okrašen; hrib z divnim pogledom na vso dolino Starotrško je kakor nalašč za take slavnostij. Počastili so nas lični gasilci iz Cerknice, Rakeka in Prezida in mnogobrojna gospoda iz imenovanih krajev in celo iz Planine. Domačini pa so bili skoro vsi navzoči neizvzemši odličnih gg. meščanov Ložkih. Divili smo se zlasti krasnim gospem in gospodičinam. Človek ne bi verjel, da premore Notranjska toliko krasotic. In vendar si iščejo celo odličnjaki slovenski še vedno radi žen v tujcih! Počastili nas je tudi knežja rodbina Schönburgova in vsa ostala gospoda grajska. Hvala zlasti kneginji, ki je s svojo prikupljivo ljubeznjivostjo nas vse očarala. Načelnik dobil je od kneza dragoceno sekuro v dar. Pravih udeležencev veselice je bilo nad 400, gledalcev pa na stotine. Kako neumorno so se pele slovenske pesni, kako se zdravice napivale, kako je domača, a vse hvalevredna godba pridno ustregala „nabrušenim petam“ do svitlega jutra prihodnjega dne — to popisati naj mi blagohotni čitatelj odpusti. Vse se je vršilo v najlepšem redu, da si ni bilo nobenega vladnega zastopnika in nobenega redarja. Čisti dohodek, namenjen napravi gasilnega orodja, je tako ugoden, da si ga ugodnejšega nihče želeli ne more. Pa tudi požrtvovalnost odborova bila je občudovanja vredna. — Ako ptujci neso bili tako slavnostno sprejeti, da bi jim prišle „gospe in gospodičine, žene in dekleta s tisočnimi šopki“ nasproti, kakor je nek govornik opisoval sprejem gasilcev v Kranji, naj nam blagovoli odpustiti to nedostanost uvažujoč, da je šlo tu za dopolnjenje gasilnega orodja — torej je bilo treba štediti — in da je naše društvo še mlado in neizvežbano v prirejanji velikih slavnostij. Dobre volje odboru gotovo ni manjkalo.

Sklepajoč svoje poročilo ne morem si kaj, da bi ne omenil, da je bil nasvet g. Korčeja, načelnika Cerkniških gasilcev, marsikomu v spodtiko. Nasvetoval je namreč, da bi i mi pristopili k zvezi gasilnih društev Kranjskih, ki se ravnokar snuje, ne glede na to, so li društva slovenska ali nemška. Dobro vemo i mi, da gasilna društva nemajo in ne smejo imeti političnega značaja. Ali vprašamo najprvo, kdo sme reči, da je društvo takoj političnega zn.čaja, ako rabi slovenski občevalni jezik? Nesmo li Slovenci vseskozi lojalni? Tisti časi so minuli, ko je bil vsak izdajicam prištet, kdor se je zavedal slovenske svoje narodnosti. In dalje, kje na Kranjskem pa je gasilno društvo, ki bi po okoliščinah pravico imelo, imenovati se nemško? Kjerkoli je občevalni jezik nemški, tam se čisto nepotrebno goji nemškutarenje. Mi pa smo odločni nasprotniki tistih polovičarjev, ki trdé, saj v nepolitičnem življenji malo nemškutariti ne škoduje. Naj se najprvo skrbi, da se vsa „nemška“ gasilna društva preleve v čisto slovenska, potem ne bo nikake ovire združenju. Da bi pa po storjeni zvezi sredotočno vodstvo v Ljubljani vedno še nemško ostalo, temu mi nikdar ne pritrdimo. Kako čemo tudi, ako pomislite, da se v odboru našega društva može, kakoršen je g. Fran Žnidaršič, ki je pred par dnevi pri občinskem posvetovanji pod predsedništvom g. okrajnega glavarja možato odklonil podpisati nemški zapisnik, in odločno zahteval slovenskega? Njemu pa so sledili vsi drugi svetovalci. In taki može da bi sprejemali nemške ukaze in poročila od gg. Doberleta in Achtschina. Ne zaslužili bi častnega imena „zavednih Notranjcev“, ako ne bi v resnici odločno narodno postopali tudi v najmanjših stvneh.

Brani rodov.

**Iz Središča** 24. avgusta. (Čuden u okrajnega šolskega sveta.) V okrajni šolski svet Ormoški bil je pred kratkim voljen nov ud, kateri je pa učiteljem tako naklonjen in njih stan tako visoko ceni, da po krčmah okolu javno čez njega zabavlja ter pripoveduje in trdi, da je učiteljski poklic zadnji opravek na svetu. No, častitamo učiteljstvu imenovanega okraja, ki ima v okrajnem šolskem svetu takšnega zagovornika in zavetnika. To njegovo izustilo vsaj dovolj jasno priča, da bode mož kot član te korporacije popolnoma svoje mesto zavzemal.



## Domače stvari.

— (Dnevni red seji Ljubljanskega občinskega sveta) v torek dne 27. avgusta t. l. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanilo predsedstva. 2. Personalnega in pravnega odseka poročilo a) o Viktorju Withalmu prošnji, da se izbriše slušnost uknjižena na Kolizeji v korist mesta; b) o zahtevi kranjske stavbinske družbe glede odškodovanja zaradi tlaka v novi mestni vojašnici; c) ob upravnega sodišča razsodbi v zadevi mestne občine contra Terpotitz. 3. Finančnega odseka poročilo o računskih zaključkih in o proračunu posojilnega zaklada. 4. Policijskega odseka poročilo: a) o računih za zdravlila mestnim ubogim 1888. l.; b) o premembi klavničnega regulativa, da je živino postaviti v klavnični hlev tist dan, predno se zakolje. 5. Šolskega odseka poročilo: a) o razdelitvi ustanove 100 gl. založene povodom srebrne poroke Nju Veličanstev mej 4 uboge učence obrtne šole pro 1888; b) o nagradah vodstvoma in učiteljem na obeh obrtnih pripravljavnih šolah pro 1888; c) o računih glede dotacij tukajšnje velike realke in ž njo združene modelirske šole za šolsko leto 1888. 6. Poročilo odseka ad hoc o premembi imen nekaterim trgov, cestam in ulicam. 7. Dopolnilna volitev v upravni odbor mestne hranilnice namesto gospodov: dr. A. Čebašek, Miha Pakič in dr. J. Zupanec. 8. Dopolnilna volitev v odseke namesto umrlega obč. svetnika Mihe Pakiča. 9. Volitev odseka 5 članov za električno razsvetljavo.

— (Za izlet v Divačo) kaže se v Ljubljani veliko zanimanje. „Sokolov“ se bode udeležilo kacij 30 članov, poleg teh pa še mnogo drugih rodoljubov. Kakor čujemo, pridružili se nam bodo v Borovnici, Logatci, na Rakeku, v Postojini in Št. Petru mnogi notranjski rodoljubi. Iz Trsta pride v Divačo popolna veteranska godba in več pevskih društev.

— (Izlet „Sokolov“ v Divačo) obeta biti jako zanimiv in zabaven. Kakor se nam poroča se ne pripravljajo samo južna društva prav pridno za izlet temveč tudi prosto ljudstvo se goreče zanima zanj. Divačani sami pa hočejo pripraviti „Sokolu“ in drugim društvom sijajen vsprejem. Udeležencem izleta je zagotovljen izjemen užitek.

— (Nemški „Schulverein“) ponujal je Blačanom in Čačanom precejšnje svote za šolo, a vrli koroški Slovenci so nemške zapeljivce pogнали in si sami zidali šolo, v kateri bodo sami gospodarji. Koroške Slovence v Blačah in v Čačah naj bi posnemale nekatere občine na Štajerskem.

— (V Kamnik) pride kot zdravnik na pokojnega dr. Samca mesto g. dr. Julij Dereani, doslej sekundarij na deželni bolnici v Ljubljani. Gospod dr. Julij Dereani preseli se še ta teden v Kamnik.

— (Družba sv. Mohora) velikansko napreduje. Letos se je pomnožilo za 4490 članov, lani jih je štela 41.252 letos pa 46.042. „Mir“ o Mohorjevi družbi; V braterne bukve, kakor to pravila zahtevajo, se je zapisalo 9051 novih udov in sicer od štev. 103.194 do štev. 112.244. Po tem takem je od početka 1860. leta do letos k družbi pristopilo 112.244 oseb obojega spola in skoro njih polovica je še od svojega pristopa do danes pri njej ostala. Število družnikov po raznih škofijah in krajih sledeče: Goriška nadškofija šteje 5.898 udov, Krška škofija 3.894, Lavantinska škofija 14.587, Ljubljanska škofija 18.209, Tržaška škofija 2.253, Sekovska škofija 242, Somboteljska škofija 137, Zagrebška nadškofija 315, Senjska škofija 110, Poreška škofija 53, Videmska nadškofija 150, Razni kraji 117, iz Amerike 77, vseh udov vkup je 46.042 dosmrtnih in letnih. Knjige, katere letos družniki prejmejo, so večinoma že natiskane, le Koledar se še natiskuje in bode tudi do začetka oktobra gotov. Z razpošiljanjem knjig se bode pričelo okoli arede meseca oktobra in se bode vršilo po tej le vrsti škofij. Najprej dobite knjige Goriška in Tržaška škofija, ki ste bili lani zadji. Na to sledi Ljubljanska in Lavantinska škofija; nazadnje dobi knjig Krška škofija in razni drugi kraji, s katerimi smo lani razpošiljatev pričeli. Cela ogromna razpošiljatev traja okoli 8 tednov.

— (Dreotova zapuščina.) Hišo št. 6. na Rimski cesti, v kateri je pokojni Dreot stanoval, kupil je danes na javni dražbi tukajšnji trgovec gosp. Ivan Lininnger za 22.010 gl. Poleg gospoda Lininngerja bilo je še 7 družih licitantov, iz-

mej katerih je g. Kozjek šel najdalje in ponudil 22.008 gold. Prodana hiša bila je cenjena na 16000 gl.

— (Na sv. Višarje) odpeljalo se je včeraj 1500 romarjev. Podjetniki so bili jako veseli obrazov, romarji pa najbrže ne, ker neso zadeli ugodnega vremena.

— (V Brežicah) izvoljen je županom tamošnji odvetnik in rodoljub g. dr. Gvidon Srebre.

— (S neg) pobelil je koncem preteklega tedna vrhove koroških planin, tudi Mangart dobil je snežen pokrov.

— (Tiskovna pomota.) V popisu požara v Rašici čita se mej drugimi „Najbolj nas je mučila silna žeja in dim“. Gasilci so nad tem stavkom nezadovoljni, kajti pravilno bi se imel glasiti: „Najbolj nas je mučila silna žeja (vročina) in dim“. Sicer pa tudi beseda žeja ni baš tolika grehota, ker se malo poprej pripoveduje o neznani vročini in je poslednje neizogibna posledica zlasti pri težkem delu — žeja.

— (V „Edinosti“) št. 68. priobčil je neki Andrej Černe, mašinist pri južni železnici v Trstu neko „Poslano“ in nas dolži, da smo krivi vsestranskim pomotam, ker nismo naveli natančnega imena kurjača, ikje v preiskovalnem zaporu. Temu smešnemu natolcevanju nasproti odgovarjamo, da smo pač natančno pisali, da je dotični kurjač Černe služboval na južnem kolodvoru v Ljubljani in da je stanoval v Krakovskem predmestju. Ako so kljubu temu nastale pomote zaradi Černeteta v Ljubljani in Černeteta v Trstu, to pač ni naša krivda. — Lahko bi se naposled oglasil še kak Černe v Aleksandriji ali pa onkraj Atlantskega morja, dočim se v Ljubljani, kjer je še veliko družih Černetov, prav nobenemu ni dogodila niti najmanjša pomota. Če torej v Ljubljani ni bilo gledé identičnosti nikake dvojbe, je pač v Trstu bila le prisiljena.

— (Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo) ima dne 16. in 17. septembra v Mokronogu svoj 12. občni zbor. Izmej vzporeda zdé se nam najvažnejše naslednje točke: „Kako bi se moglo preprečiti, da bi tisa (Rotheibe) ne zginjevala vedno bolj iz kranjskih in primorskih gozdov in kaj bi bilo ukreniti, da bi se to važno drevo zopet začelo gojiti in pospeševati. (Poročevalec deželni gozdni nadzornik g. Goll.) Tisa bila je nekdanj v naših gozdih zelo udomačena, čemur se priča imena krajev „Tisovec“ itd. — Deželni gozdni nadzornik g. Goll poroča bode nadalje o pogozdovanji Krasa na Kranjskem in Primorskem, gosp. ravnatelj Reissmüller pa o lovskih razmerah na Kranjskem.

— (Veselica na Vrhnikih) prirejena po dijakih v korist „podpornemu društvu“ za velikošolce na Dunaji se je obnesla glede zabave kakor gmotnega uspeha vrlo dobro. Čitalnični prostori bili so napolnjeni do zadnjega kota. — Lepo sestavljeni nagovor, govorjen z mladeniško naidušenostjo, našel je gotovo odmeva pri vseh navzočih. Bog dal, da bi se mnogo mnogo izraženih želja uresničilo. Petje in igranje na glasoviru priznalo je občinstvo za burnim ploskanjem. Mnogo smehu pa je zvalila poslušalcem igra „Gluh mora biti“ ter zabavna loterija. — Lepo je, da se narod spominja studijoče mladeži, ki je naša bodočnost, katera pa dostikrat trpi v silni potrebi. A še bolj nas pa veseli, da se mladež sama zaveda ter stori, kar ji je moč, da pomore svojim bratom.

— (Vabilo k veselici) katero priredé v prostorih kranjske čitalnice dijaki s prijaznim sodelovanjem g. J. Pavška v korist Preširnovega spomenika dne 1. septembra. Uspored: 1. Nagovor, govori g. V. Kokalj. 2. F. S. Vilhar: „Naša zvezda“, zbor s tenor-samospevom, poje g. J. Pavšek. 3. K. Mašek: „Strunam“, čveterospev. 4. Sviranje na citrah: a) A. Müller: „Planina“; b) F. S. Vilhar: „Po jezeru.“ 5. F. S. Vilhar: „Slavjanska.“ 6. Igra: „Očes o rekli, da le!“ gluma v 1. dejanji, igrajo čitalniški diletantje. Prosta zabava in ples. Ustopnina za čitalnične ude in dijake 30 kr., za družine čitalničnih udov 80 kr., za neude 60 kr., za družine neudov 1 gl. 40 kr. Preplačila se hvaležno sprejmó. Začetek točno ob osmi uri. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

— (Iz Prezida) poslal je tamošnji fotograf g. Karol Žagar g. dr. Šuleku, tajniku jugoslovanske akademije, rastline, ki je nekda gotovo zdravilo proti gadjemu piku. Tej rastlini pravijo v Istri „kačji otrov“, botanično ime pa jej je: „Agrimonia

Eupatoria“. V nas sta znani dve taki rastlini, o katerih se je v „Novicah“ že veliko pisalo. Prva je „Astra montana“, druga pa „Inula germanica“. S poslednjo je pokojni župnik Zagorski g. Mlakar mnogo od gadov picih ljudi ozdravil.

— („Književnost hrvatska“) se lepo razvija in jako često nam dohajajo novi hrvatski proizvodi. Tako smo te dni dobili 13., 14. in 15. zvezek slavnega romana „Vojna in mir“, ki ga iz ruščine prevaja znani pisatelj A. Harambašič. Vsega romana bode 25 zvezkov. — Pred kratkim smo dobili znamenito, od francoske akademije odlikovano delo: Maudica. Napisao Jules Saudeau. Preveo Prigl. Danes pa nam je došel roman: Pod Puškom. Napisao Jenio Sisolski (Evgenij Kumičić.) Cena 50 kr. J. Sisolski sluje kot romanopisec in izvestno je izborni tudi to delo, katero pa še nismo utegnili prečitati. — Vse te knjige je izdalo oziroma izdaje in tiska podjetna tvrdka Scholz i Kralj v Zagrebu.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

**Celovec** 25. avgusta. Vsled dolzega deževja sta Drava in Zila močno narasli. V Dolenjem Dravbregu je dolnji trg pod vodo. Na polji mnogo škode.

**Dunaj** 26. avgusta. Perzijski šah odpeljal se je zjutraj s parobrodom v Budimpešto. Na nabrežji poslovil se je od nadvojvode Karola Ludovika. Avstrijsko spremlja šaha do Podvoločiske, le general Thömmel zaradi bolehnosti do Budimpešte, kjer ostane šah do 28. t. m.

**Bochum** 26. avgusta. Na katoliškem shodu je po pozdravu prošta Kösterja govoril Windhorst rekoč: Da se ej Bochum za zborovanje izbral, to naj pokaže, da ima katolicizem dovolj poguma, tu razprostrti zastavo. Razmeje mej gospodarji in delavci morajo dobiti trdnjše podlago. On in prijatelji bodo v prihodnjem parlamentu s posebno skrbljivostjo bavili se s tem gibanjem.

**London** 26. avgusta. Popoldne bil je v Hydeparku shod 80.000 strajkujočih delavcev iz dokov. Sklenilo se je, da ostanejo pri svojih terjatvah, dokler se jim ne ugodí. Nobenega nereda.

## Razne vesti.

\* (Perzijski šah) Nasr-Eddin, kateri biva sedaj na Dunaji, je 58 let star ter ima 5 sinov in 13 hčer. Najstarejši sin in prestolonaslednik, princ Muzafer, doživel jo že 36. leto, v tem ko je najzadnji sin jedva 6 let star. Prvorojena hči šahova, princesinja Fakhr, prekoračila je že Rubikon 38 let, njena poslednja sestrice, princesinja Šaraf, pa je stara še le štiri leta.

\* (Poneverjenje.) Finančni koncipist Srečko Fülöp zasledil je te dni pri davčnem uradu v Szegedinu poneverjenje 16.790 gl. Vsled tega izpodili so iz službe drugega sodnika Ernesta Mathéja, blagajnika Deziderija Drankovića in davčnega terjaleca Ferka Noleca ter jim vzeli vse njihovo zasobno premoženje.

\* (Potres.) V Akvili na Laškem so imeli 22. t. m. potres in čutili 7 sunkov, mej temi tri prav močne. K sreči potres ni prouzročil nikake škode.

## VABILO

na

## OBČNI ZBOR

„Národne šole“

društva v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu ki bode

dne 2. septembra 1889. l.

po zborovanji „vdovskega društva“ v mestni dvorani s sledečim

### VSPOREDOM:

1. Ogovor prvomestnikov.
2. Poročilo o odborovem delovanji v XVII. društvenem letu.
3. Pokladanje društvenega računa in imenovanje pregledovalcev računov.
4. Volitev 9 odbornikov. (Funkcionarje voli odbor sam.)
5. Nasveti.

V Ljubljani, dné 20. avgusta 1889.

Slavno učiteljstvo!

Ker lanskega leta (1888) zaradi slavnostnega koncerta ni bilo občnega zbora, tudi — toraj ne volitev odbora, uljudno se vabijo p. n. gg. društveniki k občnemu zboru, ki bode takoj po dovršenem zborovanji „vdovskega učiteljskega društva“, da tako pokažejo svoje zanimanje za delovanje „Národne šole“, ki je gotovo na korist ne odboru, marveč slovenskemu šolstvu. Vabimo pa ne le društvenike, marveč tudi vse gg. učitelje in gđ. učiteljice in sploh vse, ki se za šolstvo zanimajo. Pokazimo pred vsem mi, da smo učitelji ne le v šoli, ampak tudi v svojem življenji. Odbor.



**"LJUBLJANSKI ZVON"**  
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta  
 gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

|                                       |     |     |     |     |     |
|---------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|
| <b>Loterijske srečke 24. avgusta.</b> |     |     |     |     |     |
| V Trstu:                              | 2,  | 3,  | 82, | 6,  | 43. |
| V Linci:                              | 71, | 16, | 19, | 52, | 37. |

**Tuji:**  
 25. avgusta.  
 Pri **Malič**: Diamant, Erhold iz Trsta. — Hirsch, Kupecsek, Filipek z Dunaja. — Polašek iz Biele. — Hunisch iz Wamsdorfa. — Steiner iz Siseka. — Čudič iz Zagreba. — Šoklić iz Grada. —  
 Pri **Slonu**: Kostyan iz Budimpešte — Wamsetsch, Stern, Weiss, Mitschka, Wahrlich z Dunaja. — Seigenfeld iz Grada. — Ferk iz Radovljice. — German iz Celovca. — Sobrek iz Brau. —  
 Pri **Južnem kodolvoru**: Trefalbach iz Trsta. — Ivanetič iz Bozne. — Vogel, Moser z Dunaja. — Sbnelc iz Gorice. —  
 Pri **Bavarskem dvoru**: Justovernig, Prislán iz Gornjega grada. — Lakner iz Mösele.

**Meteorologično poročilo.**

| Dan      | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura | Vetrovi  | Nebo    | Mojna v mm. |
|----------|----------------|------------------------|-------------|----------|---------|-------------|
| 24. avg. | 7. zjutraj     | 731.2 mm.              | 13.4° C     | sl. svz. | obl.    | 4.3 mm.     |
|          | 2. popol.      | 730.9 mm.              | 20.2° C     | sl. jz.  | obl.    | dežja.      |
|          | 9. zvečer      | 734.3 mm.              | 14.5° C     | sl. svz. | obl.    |             |
| 25. avg. | 7. zjutraj     | 736.7 mm.              | 13.2° C     | sl. svz. | obl.    |             |
|          | 2. popol.      | 735.5 mm.              | 18.9° C     | sl. svz. | obl.    | 0.00 mm.    |
|          | 9. zvečer      | 735.9 mm.              | 14.2° C     | sl. szh. | d. jas. |             |

Srednja temperatura 16.0° in 15.4°, za 2.0° in 2.5° pod normalom.

**Dunajska borza**  
 dne 26 avgusta t. l.  
 (Izvirno telegrafično poročilo.)

|                                             |            |        |             |
|---------------------------------------------|------------|--------|-------------|
| Papirna renta                               | gld. 83.75 | —      | gld. 83.30  |
| Srebrna renta                               | 84.70      | —      | 84.25       |
| Zlata renta                                 | 109.95     | —      | 110 —       |
| 6% marčna renta                             | 99.50      | —      | 99.40       |
| Akcije narodne banke                        | 907 —      | —      | 907 —       |
| Kreditne akcije                             | 304.75     | —      | 304 —       |
| London                                      | 119.20     | —      | 119.25      |
| Srebro                                      | —          | —      | —           |
| Napol.                                      | 9.46       | —      | 9.44 1/2    |
| C. kr. cekini                               | 5.63       | —      | 5.63        |
| Nemške marke                                | 58.20      | —      | 58.22 1/2   |
| 4% državne srečke iz l. 1864                | 250 gld.   | 131    | gld. 75 sr. |
| Državne srečke iz l. 1864                   | 100 —      | 174    | " "         |
| Ogerska zlata renta 4%                      | —          | 99     | " 90 "      |
| Ogerska papirna renta 5%                    | —          | 94     | " 90 "      |
| 5% štajerske zemljišč. obvez. oblig.        | —          | —      | " "         |
| Dunava reg. srečke 5%                       | 100 gld.   | 121    | " 25 "      |
| Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi | 119        | " 25 " |             |
| Kreditne srečke                             | 100 gld.   | 184    | " 30 "      |
| Rodolfove srečke                            | 10 —       | 20     | " 50 "      |
| Akcije anglo-avstr. banke                   | 120 —      | 129    | " 50 "      |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.          | 227        | " —    |             |

**J. BUZZOLINI**  
 na Mestnem trgu v Ljubljani  
 trgovina z delikatesami in vinom  
 najuljudneje priporoča izvrstne salame  
 lastnega izdelka iz lastne  
**tovarne za salame.**  
 Dobi se tukaj tudi v Ljubljani in po vsem Kranjskem jako priljubljeni **Savinski sir** (Sannthaler Käse) komad 1/2 kilo 48 kr., komad 1/4 kilo 28 kr.; potem **Limburški sir** v kosih, kilo po 80 kr.; **Eidamski sir**, kilo po 1 gld. 20 kr.; **Emendolski sir**, kilo po 1 gld. 20 kr.; **Grojski sir** (Grojerkäse), kilo po 70 in 75 kr.; **Rochefortski sir**, kilo po 2 gld. Zmirom dobe se fini **Olomuški kvargelni**, vsako sredo in soboto pa sveži „Wiener Neustädter“, dvojica (par) po 10 kr.; **Cervelatne klobase**, komad po 5 kr.; **Extra-klobase**, kilo po 1 gld.; razven teh: **Pariške klobase**, **mortadela**, **poljske klobase**, **jeterne klobase**, i. t. d., i. t. d.  
 V moji elegantno opravljeni sobi za zajutrek točijo se izvrstna pristna vina, kakor: **istrijanec**, **jeruzalemec**, **ljutomerčan**, **dolenjec** na liter in v buteljah in pivo v steklenicah.  
 (682-1)

# Razglas.

1. Dne 21. septembra 1889. bode ob 10. uri dopoldne javna obravnava za zagotovljenje trakternega dajanja hrane bolnikom in komandovanim v c. kr. garnizijske bolnici št. 9 v Trstu, potem za dajanje hrane bolnikom in komandovanim v rezervni bolnici, ki se napravi v zalivu St. Bartholomeo pri Trstu, ako bode treba, za dōbo od dne 1. januarja do konca decembra 1890., oziroma pri posebno ugodnej ponudbi za tri leta.
2. Podrobni pogoji za to obravnavo se lahko ogledajo v zvezku o pogojih z dne 1. septembra 1889. v pisarni imenovane bolnice.
3. Pismena ponudba mora se pod nastopnim naslovom ali osobno izročiti ali pa s c. kr. pošto franko doposlati in sicer:

## Na c. kr. garnizijsko bolnico št. 9 v Trstu.

- Ponudba za obravnavo za zagotovljenje dne 21. septembra 1889., obložena z varščino 900 gld. avstr. velj. (Specifikacija za varščino uloženega zneska, oziroma vrednostnih papirjev.)
4. Povprek je v garnizijske bolnici št. 9 v Trstu kaci 90 bolnikov in kaci 27 mož komandovanih vsak dan, letni promet pa znaša približno 16.600 gld.
  5. Ponudnik, ki obravnave komisiji ni znan, mora dokazati solidnost in zalagalno sposobnost svojo s predpisanim spričevalom:
  6. Pismena ponudba mora:
    - a) biti narejena točno po formularji, pridejanim koncem tega razglaa, in
    - b) imeti kolek za 50 kr.
    - c) Ponudbe morajo se raztepati na vse v ponudbenem foimularji obsežene navadne in izjemne zapise in se smejo staviti le za cele dijetne porcije, uštevši k vsaki porciji spadajoč kruh ali žemljo.
    - d) Ponudbi za zagotovljenje trakternega dajanja hrane bolnikom in komandovanim v garnizijske bolnici št. 9 v Trstu in v rezervni bolnici v slučaju mobilizacije, ki se morda napravi, v zalivu San Bartholomeo pri Trstu, ne smeta sestaviti se skupaj v jeden spis, temveč ima se napraviti vsaka zase.
  7. Tekmovati sme sploh vsak, ki more skleniti pogodbo po postavi veljavno ali kateri ni od tekmojanja izključen po obstoječih posebnih propisih.
  8. Ponudnikom naznani bolnica, če so njihove penudbe vsprejete ali odbite, še le tedaj, ko je kompetentna oblast odločila o obravnavnem aktu.
- Ponudba pravno veže ponudnika od dne, ko jo je stavil, erar pa še le od dne nje-nega potrjenja.
- Ponudniki morajo se odreči glede izjave vojne uprave o vsprejetji ponudbe držanju v §. 862 občnega državlanskega zakonika in v članih 318 in 319 avstrijskega in v §§. 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona za izjavo o vsprejetji oblube ali ponudbe določenih obrokov.
9. Vsak ponudnik mora zagotoviti ponudbo svojo s 5% varščino v gotovini ali državnih papirjih.
  10. Oni, komur se bode izročilo zalaganje, mora za zagotovljenje prevzetih zaveznostij v 14 dneh, ko se je obvestil, da je ponudba vsprejeta, uloženo varščino dopolniti v popolno kavcijo, t. j. na deset (10) odstotkov od v točki 4. navedene zaslužne svote.

V Trstu, dne 19. avgusta 1889.

## Od c. kr. garnizijske bolnice št. 9 v Trstu.

## Formular ponudbe. Ponudba.

Podpisani, stanujoč v (kraj, okrajno glavarstvo ali komitat) \_\_\_\_\_ da je pripravljen za c. kr. garni-zijsko bolnico št. 9 v Trstu (za rezervno bolnico, ki se eventualno napravi v slučaju mobilizacije v zalivu San Bartholomeo pri Trstu) porcije za hrano, jedi in pijače za čas od dne 1. januarja do konca decembra 1890., eventualno do konca \_\_\_\_\_ po naslednjih cenah preskrbovati, in se zavezuje dajati hrano bolnikom in komandovanim po v c. kr. vojaških bolnicah od l. 1875. veljav-nih določbah, koliko komu gre:

| kot           | krajcarjev | reci: krajcarjev |
|---------------|------------|------------------|
| navadni zapis |            |                  |
|               |            |                  |

itd. (Glej zvezek o pogojih.)

Za slučaj mobilizacije, mej časom, za kateri bi se mu izročilo trakterno dajanje hrane, se zavezuje preskrbeti dajanje hrane bolnikom in komandovanim v c. kr. garnizijske bolnici št. 9 v Trstu (v rezervni bolnici, ki se eventualno napravi v slučaju mobilizacije v zalivu San Bartholomeo pri Trstu), ravno tako pri podružnicah, ki bi se napravile v tem krajih, po (za mirovno razmerje pogojenih cenah)

Hkratu izjavi, da so mu dražbeni pogoji znani, da jih je razumel in je pripravljen jih točno držati.

Nadalje izjavi, da je v ceni za celo porcijo za bolniške strežnike in komandovane tudi zapopadena cena za juho, ki jim gre za večerjo

Za varščino uloži \_\_\_\_\_ in se zavezuje, če se njegova ponudba vsprejme, uložiti v 14 dneh predpisano kavcijo.

\_\_\_\_\_ dné \_\_\_\_\_ 1889.

Ime in značaj,  
 stanovanje (eventuelno tudi firma).